

Evaluatie nieuwe Vergadermodel

Inleiding

De raad is op 1 januari 2017 gestart met een andere manier van vergaderen. Bij de start is afgesproken na 1 jaar de nieuwe vergaderwijze te evalueren. In de raadsvergadering van 6 juli 2017 is echter een motie aangenomen, waardoor de evaluatie naar voren is gehaald. De raad heeft besloten:

1. de geplande evaluatie met raad en college te plannen en uit te voeren in september 2017;
2. de raadswerkgroep 'Vergadermodel' te vragen vóór december 2017 naar de raad te komen met een opinienota met daarin voorstellen ter verbetering van de vergaderwijze;
3. in januari 2018 te starten met een vernieuwde vergaderwijze, zoals deze door de raad wordt vastgesteld;
4. in september 2019 te komen met een evaluatie van deze vernieuwde vergaderwijze.

Leeswijzer

In deze notitie geven wij de resultaten van de evaluatie weer. De notitie is zo opgebouwd:

- Paragraaf 1 Evaluatie van de doelen, randvoorwaarden en uitgangspunten voor het nieuwe vergadermodel
- Paragraaf 2 Evaluatie van de belangrijkste nieuwe onderdelen van het vergadermodel
- Paragraaf 3 Verbetersuggesties op een rijtje

In de bijlage vinden jullie deze informatie:

- Doel en uitgangspunten evaluatie
- Resultaten interviews met fracties, college en Managementteam en reactie insprekers
- Procesinformatie

1 Evaluatie doelen, randvoorwaarden en uitgangspunten voor het nieuwe Vergadermodel

Voor de leesbaarheid is in deze paragraaf alleen de essentie weergegeven. De reacties van de fracties zijn samengevat weergegeven. In de bijlage kun je nalezen wat elke fractie heeft gevonden. In de bijlage vind je ook alle feitelijke informatie.

1.1 Evaluatie doelen

De raad heeft vier doelen geformuleerd:

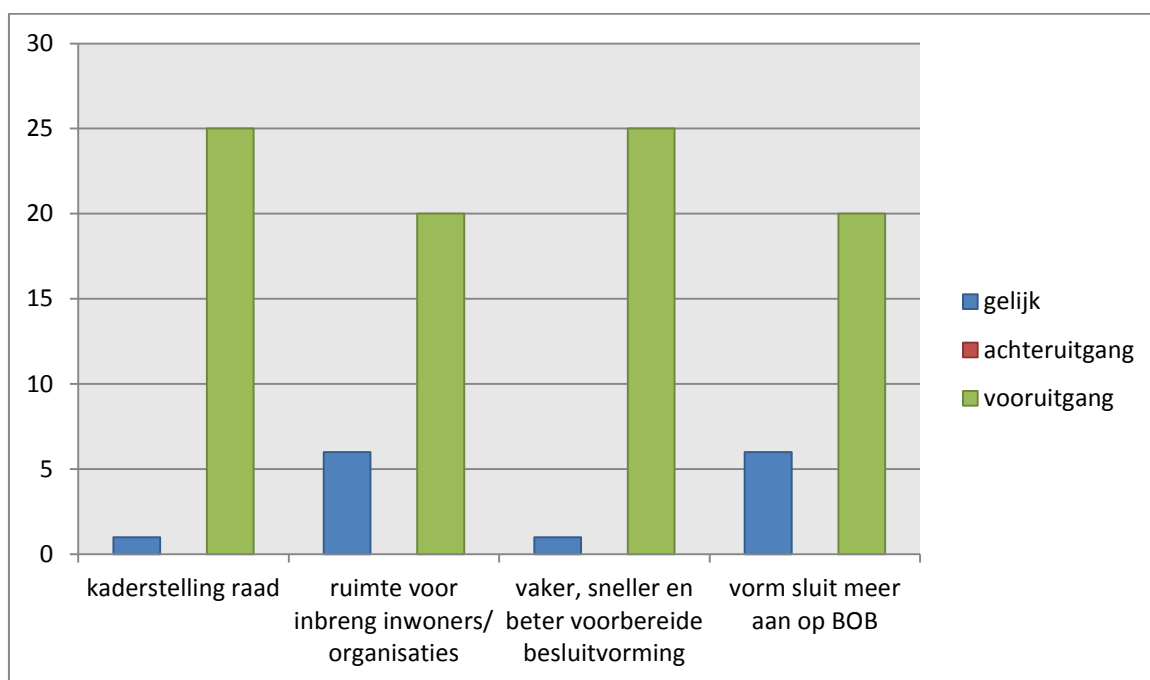
- A Het vergroten van de rol van de raad bij de inhoudelijke en procesmatige kaderstelling bij de start.
- B Meer ruimte voor inbreng van inwoners en organisaties.
- C We zorgen ervoor dat de raad vaker, sneller en beter voorbereid een besluit kan nemen.

- D De vergadervorm beter aansluiten op de fase waarin het onderwerp zich bevindt: onderscheid maken tussen beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming.

Samenvatting feitelijke informatie

- Doel A: de raad is bij de beleidsvorming rond armoede nauw betrokken geweest. Er is een start gemaakt met een *Langetermijn Agenda*. Die is nu nog ongeschikt om per onderwerp te bepalen welke rol de raad wenst te vervullen.
- Doel B: de raad is over ongeveer 10 onderwerpen in gesprek gegaan. De vormen verschilden (zie doel D).
- Doel C: het aantal raadsvergaderingen is verdubbeld. Zes complexe en/ of politiek gevoelige raadsadviezen zijn eerst beeldvormend en daarna oordeelsvormend besproken.
- Doel D: er zijn verschillende vormen gehanteerd: extra raadscommissie, paneldiscussie, presentatie, plenair gesprek en informatiemarkt.

Samenvatting reactie fracties – vertaald naar het aantal raadsleden dat van mening is dat er wel of geen vooruitgang is geboekt

Conclusie

Een ruime meerderheid van de fracties is van mening dat er op de vier doelen vooruitgang is geboekt. De speciale beeldvormende avonden, zoals over armoede en de Informatiemarkt, krijgen veel waardering.

1.2 Evaluatie randvoorwaarden

De raad heeft zes randvoorwaarden geformuleerd. Deze zijn in paragraaf 3 van de bijlage kort geëvalueerd.

1.3 Evaluatie uitgangspunten

De raad heeft vier uitgangspunten geformuleerd. Deze zijn in paragraaf 4 van de bijlage geëvalueerd. Wij gaan hier alleen op uitgangspunt C in: vermindering van de vergader- en werkdruk voor de raadsleden. Daar hebben alle fracties namelijk opmerkingen over gemaakt.

Feitelijke informatie

Het streven was dat een aangepast of nieuw vergadermodel tot gemiddeld minder vergaderavonden en andere bijeenkomst leidt. We maken daarom de vergelijking tussen de eerste helft van 2016 en 2017. We kijken daarbij naar: raadscommissies, raadsvergaderingen en door griffie of college georganiseerde themabijeenkomsten. Trainingen, (sub)regionale bijeenkomsten en fractieoverleggen nemen we niet mee. Daar zijn immers geen veranderingen in opgetreden.

Totaal aantal vergaderavonden januari – juli 2016: 24¹

Totaal aantal vergaderavonden januari – juli 2017: 18²

Als we vervolgens kijken naar het aantal avonden dat een raadslid gemiddeld heeft vergaderd in 2016 en 2017, dan ziet dat er zo uit³:

Gemiddeld aantal vergaderavonden voor een raadslid januari – juli 2016: 14 (afgerond)

Gemiddeld aantal vergaderavonden voor een raadslid januari – juli 2017: 14

Samenvatting reacties fracties

¹ 4 x REO, 3 x PZ, 5 x AZ, 4 x raad en 8 x thema

² 9 x PA, 1 x extra S&B, 1 x uitloop REF, 1 x extra REF en 6 x thema

³ We zijn er daarbij vanuit gegaan dat een gemiddeld raadslid aan 1 raadscommissie, aan alle raadsvergaderingen en aan 2/3 van de themabijeenkomsten deelneemt.

Conclusie

Het totaal aantal vergaderavonden is behoorlijk afgenomen: van 24 naar 18. Het gemiddeld aantal vergaderavonden is ongeveer gelijk gebleven (14). Een kleine meerderheid ervaart minder vergader- en werkdruk, omdat er meerdere dingen op één vaste avond plaatsvinden en er een betere spreiding van besprekstukken is. Jong Uden ervaart juist meer druk, omdat er in hun ogen 'te vaak en te kort' wordt vergaderd.

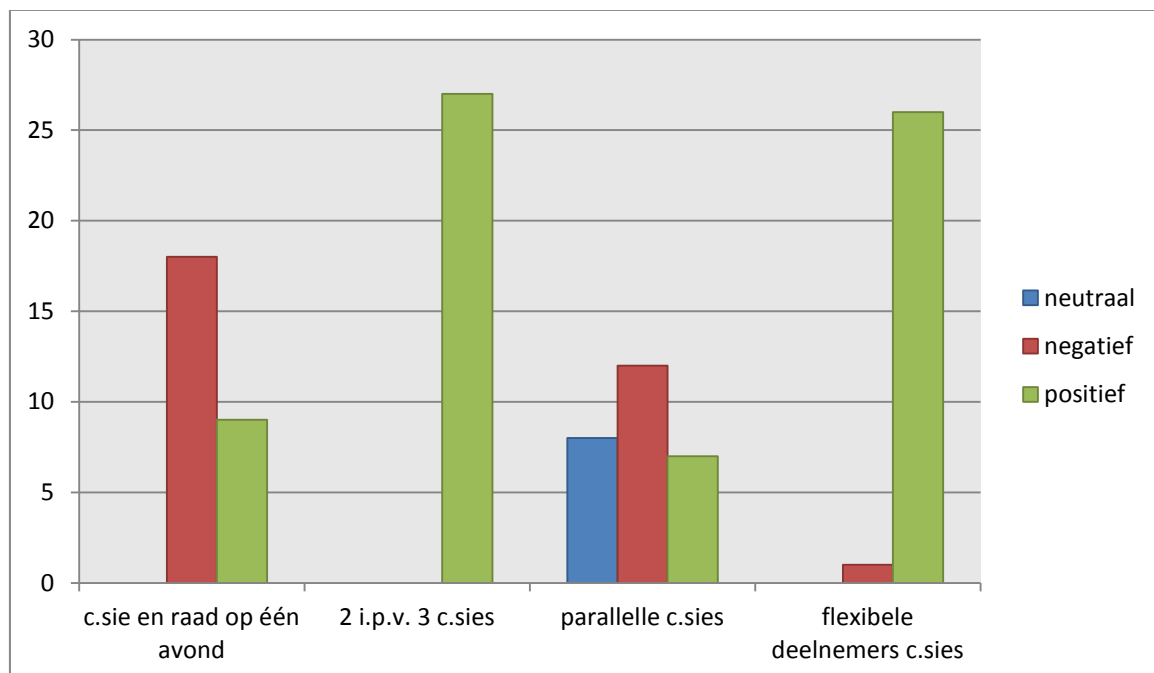
2 Evaluatie nieuwe onderdelen van het vergadermodel

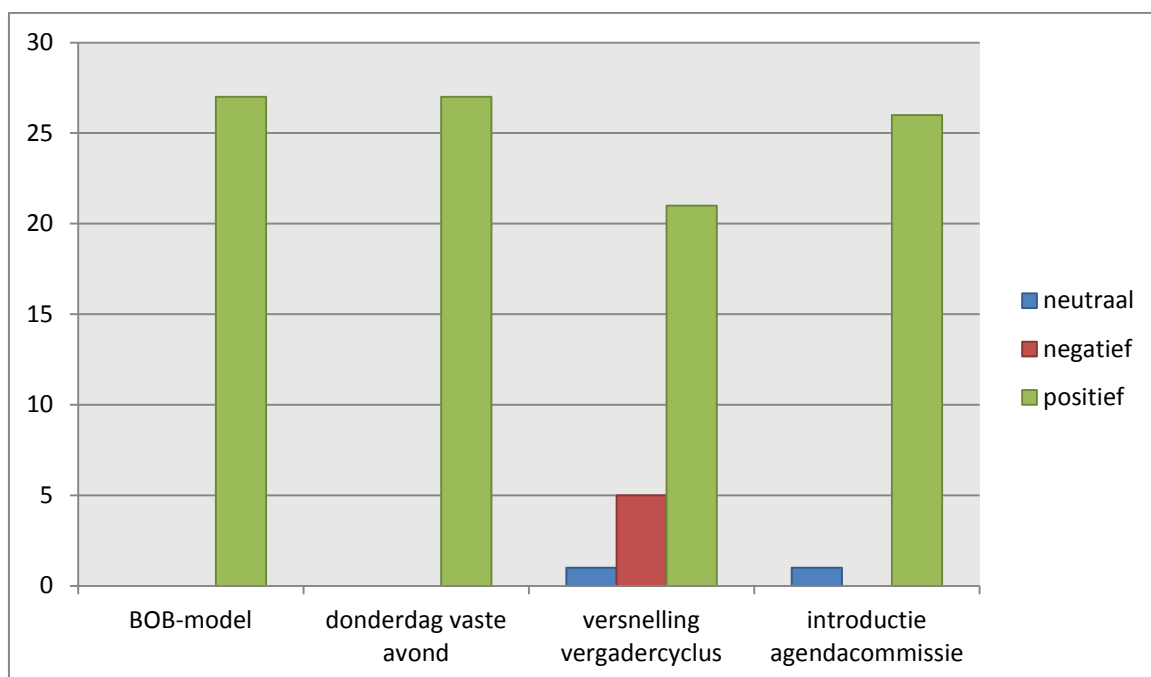
Voor de leesbaarheid is in deze paragraaf alleen de essentie weergegeven. De reacties van de fracties, het college en het managementteam zijn samengevat weergegeven. In paragraaf 5 van de bijlage kun je nalezen wat elke fractie heeft gevonden.

Hieronder zijn deze nieuwe onderdelen geëvalueerd:

- A 2 raadscommissies en de raad op één avond;
- B 2 in plaats van 3 raadscommissies;
- C parallel vergaderen;
- D geen vaste deelnemers raadscommissies;
- E onderscheid beeld, oordeel en besluit (BOB-model);
- F donderdag vaste vergaderavond;
- G versnelling vergadercyclus;
- H introductie agendacommissie.

Samenvatting reactie fracties

Samenvatting reactie college

Het college vindt het combineren van raadsvergadering en raadscommissies op één avond niet wenselijk. Over het parallel vergaderen verschillen de meningen binnen het college. Het college is enthousiast over het werken met twee in plaats van drie raadscommissies. Het college is enthousiast over het BOB-model en ziet kansen voor verbetering. Lees meer in paragraaf 5 van de bijlage.

Samenvatting reactie managementteam

Het MT is positief over het BOB-model en de versnelling van het besluitvormingsproces. Lees meer in paragraaf 5 van de bijlage.

Conclusie

Een meerderheid van de raadsleden en het college vinden het combineren van raadsvergadering en raadscommissies op één avond ongewenst. Argumenten hiervoor zijn:

- gasten voor de raadscommissies moeten soms wachten als de raadsvergadering langer duurt dan verwacht; dat is niet gastvrij;
- de functionele borrel vervalt daardoor;
- het is daardoor onmogelijk normaal afscheid te nemen en een benoeming te vieren;
- het leidt tot onrust vanwege de vergaderdruk; soms worden daardoor belangrijke stukken in de raadscommissie 'afgeraffeld'.

Een minderheid vindt de combinatie juist prettig.

Over het parallel vergaderen van de raadscommissies verschillen de meningen, zowel binnen het college als de raad. SP en PvdA zijn positief. Jong Uden, CDA, D66 en Bozkurt zijn negatief. Zij vinden het niet gastvrij naar de burgers, die kunnen immers niet meer bij elke bespreking aanwezig zijn. Ook raadsleden kunnen niet meer bij elke bespreking

aanschuiven. Het CDA merkt op dat er na de verkiezingen wellicht nog meer kleine fracties zijn. Voor hen is parallel vergaderen lastig. Dat komt een goede voorbereiding van de raadsbesluiten niet ten goede en tast daarmee het functioneren van de gehele raad aan. VVD-Leefbaar Uden heeft aangegeven geen last te hebben van het parallel vergaderen. Zij hebben ook aangegeven dat zij zich goed kunnen voorstellen dat anderen er wel last van hebben. Daarom is hun reactie als 'neutraal' gekwalificeerd. De fractie van Gewoon Uden heeft zich bij alle standpunten van VVD-Leefbaar Uden aangesloten.

Alle raadsleden en het college zijn enthousiast over het werken met twee in plaats van drie raadscommissies en het BOB-model. Alle raadsleden zijn positief over de donderdag als vaste vergaderavond en de introductie van de agendacommissie. De agendacommissie functioneert veel procesmatiger en veel minder politiek dan het presidium. Een ruime meerderheid van de raadsleden en het Managementteam is positief over de versnelling van de vergadercyclus. Het MT geeft aan dat de versnelling goed aansluit op de transformatie binnen het sociaal en ruimtelijk domein en positief is voor onze 'klanten', zoals initiatiefnemers en ontwikkelaars. Jong Uden vindt de versnelling niet prettig. Zij vinden dat we nu te vaak en te kort (over te weinig stukken) vergaderen. Bijna alle raadsleden staan achter het werken met flexibele deelnemers aan de raadscommissievergaderingen.

3 Verbetersuggesties op een rijtje

De belangrijkste verbetersuggesties zijn:

- stimuleer dat inwoners en organisaties vooral bij beeldvormende besprekingen meepraten;
- zorg dat raads- en burgerleden bij beeldvormende besprekingen nog geen oordelen uitspreken; de voorzitters kunnen hier ook op bijsturen;
- we kunnen een kwaliteitsslag maken als de raadsleden expliciet maken wat zij hebben opgestoken van een beeldvormende avond en dat richting het college meegeven;
- zorg dat alle voors en tegens goed in beeld komen, bijvoorbeeld door als raad/ griffie actief inwonersgroepen uit te nodigen. De agendacommissie kan hierin een belangrijke vervullen: bewaken of de beeldvorming de volledige breedte behelst;
- verzin iets om bij belangrijke hamerstukken toch enige aandacht als raad aan het stuk te kunnen besteden in de raadsvergadering;
- zorg voor een goede Langetermijn Agenda, zodat we de besprekstukken goed over het jaar kunnen verdelen;
- laat de raad op basis van een Langetermijn Agenda bepalen bij welke onderwerpen hij vanaf het begin betrokken wil zijn: kaders stellen op inhoud en proces. Als voorbeeld wordt Moleneind genoemd. Daar was kaderstelling vooraf goed geweest;
- de raad kan op basis van de kaders de kwaliteit van het participatieproces bewaken. Ook voor inwoners is dat van belang. Binnen welk speelveld kunnen zij tot een gezamenlijke oplossing komen? Daarbij moet ook duidelijk zijn wie uiteindelijk het besluit neemt: de inwoners (als het past binnen de vooraf gestelde kaders) of het college of de raad?
- zorg dat inwoners meer ruimte krijgen om informeel met raadsleden in gesprek te gaan; bijvoorbeeld tijdens de pauzes op de beeldvormende of politieke avond;
- vergader meer op locatie als je meer verbinding met de inwoners wilt;

- verbeter vergaderruimte 1.46. Die ruimte is niet geschikt als vergaderruimte voor de raadscommissie;
- verbeter de ontvangst en de terugkoppeling naar insprekers.

Raadswerkgroep *Evaluatie Vergadermodel*,

18 oktober 2017